

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Kedden, September' 9-dikén, 1834.

21.

PORTUGALLIA.

Dom Pedro Aug. 15 kén nyitotta meg a Cortesek Kamaráját, egy hosszú beszéddel, mellyben mindekelőtt előszámlálja, mit tett vala a Haza javára, azután így szoll: Különösen örvendek, hogy mind a háború alatt, mind azóta, a Királynének Kormányása forma szerént elesmertetett Angoly, Frantzia, Spanyol, Svétzia, Belgium, és Dánia Országok által. Minden más Nemzetek békességben vagnak vélünk. A Római Udvar valóban nem utolsó leszz, a ki szinte másoknak példajokra kezet nyujtand, a mennyiben mi is dítsekedhetünk, hogy nem utolsó vagyunk. Ó Szentségének, úgy mint az igaz hívők Attyának tiszteletében Minden rendszabások között leginkább figyelmet érdemelnek azon eszközök, mellyek a Status hitelnek helyreállítására, és nevelésére fordítottak. Sikere tudva vagon, — a hitelezők, mind az Orzágon belől, mind kívül pontosan kifizettettek. A papiros pénz, melly olly sokesztendőkön által a Status javát aláasta, rövid idő múlva egészen eltöröltetik. A Királynének Kormányása tiszteletes névre tett szert Európának Börséin, 's jelenleg a legboldogabb Nemzetéivel öszve hasonlítható. Az Orzágnak különös helyezete megkívánta, hogy némelly — a Charta 145-dik cikkelye által adott garantziák felfüggesztessenek. Az Urak dolga leendő ezen tárgyat bővebben megvizsgálni, 's elhatározni, mi légyen leghasznosabb, és legigazságosabb. Az alatt, míg a Kormány illy fontos dolgokkal

el vala foglalva, majd minden nagy, és gazdag túltengeri birtokok, önként elfogadták a Constitutziót, 's elesmerték a Királyné tekintetét. Madeira lakosai követték a szép példát, mihelyt elnyomott igyekezeteket elegendő hadi erő előmozdíthatta. A Kormány kezdi jöltévé befolyását, egész Országban éreztetni. (Folytatása következik.)

(Sun.) Dom Pedro Ex Tsászár, mint látszik, különösen kedvelli a hosszú beszédet, kivált ha annak tartalma, önn böltességének, talentomainak, és bátorságának magasztalása. Nagy tettei jövendőbeli história írójának, ez a beszéd megbetsülhetetlen oklevél gyanánt fog szolgálni. Don Pedro a legfenyegetőbb kínzések között mindenkor minden volt mindenben, minden mindenhez, és minden, mindenért. Egy Apostol sem birt buzgóságával, hős, bátorságával, és Statusférjfiú, okosságával. Tsudája volt az igazságnak, böltességnek, és vitézségnek, legalább ezt mondja maga magáról, 's nem is akarjuk kétségbehozni, hanem tsak másokra bízzuk annak megbíráását, mennyire különbözik önn tetteinek leírása azon Charactertől, mellyet részrehajlatlan történetírók után, Európának minden részeiben viselt dolgai, bélyegeznek.

(Albion.) Dom Pedrónak egész beszédjében, szemtelen hazugság, és alávaló ravaszság tűnik ki. Liberalis principiumok forognak szájában, holott minden nemzeti intézeteket, mellyek által a Vallás ekkoráig fenntartatott, fenekestől felforgatott, 's azon alattomos

szándékkal rekeszti beszédjét, mely szerint az eddigleni ártatlan izimalatt, a' szónok maga keze közt szeretné megtartani a' határtalan tekintetet. Az Ország alap törvényeinek meghamisítása a' korona öröksegi rendszerre nézve, — a' tömlözözéseknek, és vagyon behúzásoknak, szorgalmatosan kidolgozott lajstroma, mely a' volt Kormánynak nyakára tolatik; az az indító ok, mellyel a' klastromok eltörlése mentetik, mivel tudniillik fundálójoknak eredeti szellemétől eltávoztak, az eltörlés által nyert prádáról azonban, említés nem tételik; — továbbá az a' ravasz fogás: vallyon Dona Maria kis korúsága alatt folytatódjék e' a' Regenség, mintha bizony, éppen azon kis korúságon kivül, más valamely dítseretes okot a' Regenségnek folytatására elő lehetne hozni? — Ezek azok a' pontok, mellyekre, — mivel a' beszédet oly kemény kifejezésekkel illetük, — menségül hivatkozunk.

(Times.) Lisbona Aug. 16 kán. Tegnap 1 óra előtt jóval a' Deputatusok tereme tele volt mind a' két nembeli személyekkel. Az idegen Követek; titoknokaikkal együtt bal oldalon, a' Kir. Dámák kíséretjeikkel pedig jobb oldalon foglaltak helyet. A' Pairek nők, és más fő rangú Aszszonyságok a' galérián ragyogtak. Egy óra után egy fertályal, muzsikazengés hirdette a' Regenségnek jövetelét, a' ki mintán a' Pairek, és Deputatusok előtt meghajtotta magát; lebotsátkozott a' számára készített Királyi székre, és így szólott: Paireim! Tessék leülni! Deputatus Urak! Üljenek le! Erre clovasta erős, és érthető hangon a' beszédet. A' 14 Pairek között 10-en, a' Deputatusok között 50-en valának jelen. Meg nem jelenések oka egyedül az volt, hogy a' szobó el nem készítette Status ruháikat. A' Kamarák ismétli összeülése 18-ra ha-

lasztatott, a' midőn Elölülöket, és Titoknokokat fognak választani, úgy nem különben a' megnyitó beszédre készitendő Felírási javallatot fogják rostálgatni. A' Királyi Familiát, az Udvari Dámák, a' Regens Adjutánsai, és Kamarássai, Gróf Cap Sz. Vin tze (Napier) a' Lacedämoniersek, a' Coimbrai Püspök, Stubbs Generalis, és sok más főrangú személyek kísérték a' Tribünéra. Elfogadások, kivált estve az Olasz Karéneknel lelkesedessel teljes volt. A' frantzia hajók ágyúztak a' kíséret alatt, de az Angolyok megelegettek avval, hogy zászlójokat tüzték ki, a' mi úgy látszott, a' Tsászárnál szemet szürt. A' Miniszterek tudósításainak felolvasások, sok időt húz el. A' száraz, és tengeri katonaság kiadásait, még most nem lehet megkissebbíteni, mint eleinte gondolták, a' minék oka a' Spanyol ügynek jelen állapota, mert meglehet, hogy a' Portugallus Kormány, a' Spanyoltól segedelem adásra szállítatik fel; azonban, reményleni lehet, hogy ezen előrelátás szüksége tsak kevés hónapokig tart. Gróf Farrobo, Báró Sobral, és mások, Paire méltóságra emeltettek. Napier Admiral nem igen szíveli, hogy kimaradt a' Pairségből, noha ezt kívánni balgatagság, — mert tsak angolyúl beszéll, és így véleményeit a' Kamarában elő nem adhatná: — de azonkívül, — egyik, vagy másik részre tsak ugyan kellene hajlani, a' midőn majd nagy, és hatalmas ellenségei támadnának, holott most, mint hős, kinek az Ország a' jó ügyön vett győzedelemért legtöbbet köszönhet, az egész Nemzettől szerettetik, és betsültetik. Mins Kapitány, vagy inkább Bingham, a' Britus Admiralnak fia, 15 kán estve, Napier parancsolatjára elfogattatott, s Dom Pedro hajójára hozatott, hol most kemény őrizet alatt vagy on. Ő szerzője egy mun-

kának, mellyben Sartorius Ad-
 ralis nem hímeltetik. Azt mondják,
 még ezen hónap vége előtt, közhelyen
 mintegy 1,800,000 font sterlinget erő-
 nyi Egyházi, 's más közjavak fognak
 eladattatni, úgy, hogy Portugallia Sta-
 tus hitelezőinek nints e' szerént mitől
 tartaniok. A' bitangoló által megkáro-
 sított személyeknek ígért kárpótlások-
 ra nézve a' Corteseknek egy törvény-
 javallat fog előterjesztetni. A' belföldi Sta-
 tus adósságból, a' Kormány 2,058,542,000
 Reist, vagy 400,000 font sterliget vál-
 tott bé.

SPANYOL ORSZÁG.

(Standard.) Don Carlosnak dol-
 ga, úgy látszik, most jobban megy:
 mindég előbbre nyomul, az alatt, míg
 ellensége vissza húzza magát. Va le-
 niában, Toledóban, és az Ország-
 nak más részeiben Carlisztai lázzadá-
 sok organisáltatnak, 's Guerillákat a'
 Praetendens részére, mindenfelé lát-
 hatni.

(Journal des Debats.) Bayonne Aug.
 25 kén Lequeitio kikötőnél, Rodil,
 és Jaureguy, 's a' Biscayai Insur-
 gensok között véres tsatázás ment vég-
 hez. A' Királyné katonái, egész a' par-
 tиг üldözték az ellenséget, 's ott dara-
 bokra szabdalták. Az Insurgensek, mint
 mondják, 2000 embert vesztek, 's
 mintegy 500 an a' tengerbe rohantak,
 tsak hogy Rodilnak ne kellessék ma-
 gokat megadni. Ez a' főparantsoló teg-
 nap 7000 katonával Ellison dóba ruk-
 kolt bé. Utánírás. Ma este várták
 a' Laqueitio melletti ütközetről va-
 ló hír megvalósodását: ekkoráig sem a'
 Spanyol Consul, sem a' tisztviselők nem
 tudósítottak.

(Gazette de France.) A' Bászki Pro-
 vintziák Juntája következő nyilat-
 kozást botsátott közre: „V-dik Károly
 Király, a' Monarchia régi törvényei sze-
 rint szándékozik a' Corteseket összeve-

gyűjteni, 's azután a' thronus megerő-
 sítésére, és a' Nemzeti intézetek, és
 szabadságok megalapítására szolgáló
 újításokat béhozni.

SVÉTZIA ÉS NORVÉGIA.

Göthenburgból Aug. 22-ről ír-
 ják: Jul. 26-tól fogva, Aug. 21-ig 25,000
 lélek között, 1800-an levének a' Cho-
 lerának áldozatai, kik között sok fő-
 rangúak is találkoztak. A' zsidók köz-
 zül tsak egy aszszony halt meg fiastól.
 A' kereskedés egészen megszűnt, a' még
 életben maradt kevés munkások, a' ha-
 lottak eltakarítására használtatnak. —
 Stockholmban is kiűtött a' Cholera.

ÚJABB TUDÓSÍTÁSOK.

(Courier.) A' négyszeres Tracta-
 tushoz függesztett pótlék tzikkelyben
 kihirdetett segedelemről, mellyre Por-
 tugallia magát, Spanyol Ország eránt
 kötelezi, következő észrevételeket
 olvashatni: „Azt mondják, hogy 4000
 külföldi katonák, kik Dom Pedrót,
 Leánya thronjának megerősítésében se-
 gítették, most a' Spanyol Kormánynak
 hasonló szolgálatot fognának tenni. Ez
 az eszköz még veszedelmes is lehet:
 mert a' Spanyolok nem igen örömet
 fogják nézni, hogy dolgokba idegenek
 avatkoznak, 's különben is az a' 4000
 ember, ha Portugalliában sokat érhe-
 tett is, de a' Spanyol tágas birtokban
 egészen elenyészik. Dom Pedro ra-
 vasz ember: mivelhogy terhére van az
 a' 4000 idegen, szeretné nyakáról le-
 rázni, kivált ha egyszeremind azáltal
 háládatosságot színlelhetne. Akárhogy,
 akármint, az idegenek Spanyol Ország-
 ba való meneteleknek jó következése
 igen kétséges, mert azok, annak szol-
 gálnak, a' ki őket jobban fizeti, és így
 Don Carlos nagyobb árron könnyen
 megvásárolhatja őket maga részére. A'
 mi Frantzia Országot illeti, fegyveres
 beavatkozás, a' Spanyolokat, minden
 esetre, — a' szónak igaz értelmében

felbőszitené, 's azért erről gondolkozni sem kell. Úgy hát, mit csináljon a' Királynő? Legjobb, ha sem egyiknek, sem a' másiknak segédelmével nem él, hűségésálatvalóiba bízik, mintsem hogy Don Carlo'snak, vagy a' republicai résznek elhatározó diadalomra alkalmatosságot szolgáltatson.

F Ü G G E L É K.

Nevezetes Történetek időszrinti Áltnézése.

Juniusban 1834-ben.

1. A' Vürtembergai — külső dolgokra ügyelő Miniszteriumnak Jegyzéke, Helvétziának a' szomszéd Statuok megnyugtatósokra elővelt rendszabásokra nézve. A' Badeni — külső dolgokra ügyelő Miniszteriumnak Jegyzéke hasonló tzelből. Dom Miguel, Sinesben, egy angoly Fregatt ormára ülven, Genua felé evez. Scio szigeten pestis.

2. Vard Urnak abbéli indítványa, hogy a' Parlament szabadon rendelkezhessék az Egyház jószágával, az angoly alsóháztól 596 szavazattal, 120 ellen félrevetetik, ellenben Lord Althorpnak javallatja, melly szerint a' templom tagjai, és jövedelme számának kitudására, Biztosság neveztesse ki, elfogadtatott.

3. A' Szardíniai Király, és Királyné Ő Felsegek, Chamberyba érkeznek. Nagy égés Smyrnában. Martinez de la Rosa, Spanyol első Miniszternek Jegyzéke, a' külső dolgokra ügyelő Portugallus Miniszterhez, mellyben az első azon nehezettel, hogy Don Carlost elbótsátották Portugáliából, a' nélkül hogy neki is azon feltételeket szabták volna, mellyeket Don Miguelnek.

5. Young Urnak indítványa az úgynevezett Vám költsönösség eltörlésére nézve, az Angoly Alsóházban 107

szavazattal 52 ellen félre vettetik. Syriában lázzadás az Egyiptusok ellen.

6. Az angoly Felsőházban, az Irlandi Egyház vagyont felett tanakodnak. A' Belga Képviselők Kamarája, a' Kormány által ajánlott törvényjavallatot, Orangistai jegyek ellen elfogadja. Rodil Spanyol Generál, Portugalliai Expedíziójából, Spanyol Országba visszatér. Dona Maria Isabella, Elvasból, Lisbonába tér.

7. Gróf Vinchilsea, földieit, Irlandban az Egyház vagyont nézve tzelba vett rendszabások ellen felszólítja. Kolokotroni Theodor, és Plaputa Demetrius, mint Felsegsértők a' Naupliai Haditörvényszék által halálra ítéltetnek, de a' Király az ítéletet több esztendei tömlőtözésre lágyítja.

8. A' Belga Király, és Királyné Ő Felsegek, Párisba érkeznek. Az Ausztriai Tsász. Feldmarsallhadnagy Radossevich, második AlElölülővé nevezetik az Udvari hadi Tanátsnál. Madeira, és Portosanto szigetek, II. dik Dona Maria Királyné Kormányára alá vetik magokat.

9. Az angoly alsóház Felírást küld a' Királyhoz, mellyben az Angoly országban tartózkodó Lengyelek számára 10,000 font sterling kérettetik. A' Miguelistákon véghez vitt kegyetlenségek, és öldöklések Lisbonában, 's Portugallia más helyein.

10. Vellington Hertzegnek, mint Oxfordi Univerzitas Cantzellarjának béiktatása.

11. A' bosnyák lázzadók, Tzetin határszéli várat megtámadják, de visszaverettetnek.

12. Gervais Ur, mivel a' Politzia Praefectust rágalmazta, 2 hónapi fogságra, és 500 forint fizetésére ítéltetett a' Párisi Esküdtek Törvényszék által. Evans Obersternek indítványa,

melly szerint az 1831-ki Egyesség szerint, az Orosz Országoknak esztendőnként fizetendő summa tagadtassék meg, az angoly alsóház által félrevettetik. — A' Királyi Statutumnak, és a' Cortesek Madridba hívásokról szóló irovány kihirdettetik. A' külső dolgokra ügyelő Miniszternek felelete, az Éjszak Amerikai egyesült Statusok követjétől, az új Amerikai Statusok elesmérése végett hozzá intézett Jegyzékre nézve. Királyi határozat, melly által Maurokordato Sándor görög követté neveztetik Berlinben, és Münchenben, Jakovakí Rizos pedig a' külső dolgokra ügyelő Miniszterre.

13. Don Carlos, Donegal angoly linea hajón Portsmouthba érkezik.

14. A' Bajor Követek Kamarája törvényjavallatot ad egy új tsatorna építésére nézve, a' Dunának, a' Rajnával való öszveköttetésére. A' külső dolgokra ügyelő belső Miniszternek nyilatkozása, a' Hollandi Coloniak szolgálatjokban maradt Belgákra nézve. Dom Pedro elmozdítja szolgálatjából a' Lisbonai nemzeti gárdát.

15. Doyle Püspök Irlandban meghal. Leedben a' mesteremberek egyesülete feloldoztatik. A' Szardiniái Király Chamberyban elfogadja a' Helvétziai Deputatziót. Báró Ankarsverd számos kérélevelet nyújt általa' Királynak a' Svétziai Országos képviselőség megváltoztatása végett.

16. A' Belgák Királya, Párisból Brüsselbe érkezik.

17. Codrington Admiralisnak javallatja, melly szerint a' Britlus hajósoknak, kik véle a' Navarrai ütközetben hartzoltak, jutalom ajánltassék, a' Miniszterek egyetértésekkel elfogadtatik az angoly alsó háztól. A' Spanyol Királynénak Decretuma, mellynek erejénél fogva 86 Proceresek neveztetnek.

18. Don Carlos familiástól együtt elhagyja a' Donegált, s Portsmouthnál szárazra lép. Bernben egy csoport német szökevény Német Ország ellen öszve esküszik. A' Carlisták Zumalacareguy alatt, és a' Királyné katonái Lorenzo General alatt, Pamplona szomszédságában öszveütköznek, de siker nélkül. Gróf Torreno Spanyol Finanz Miniszterre neveztetik. Mainában a' fellázadt Majnották, és a' Bajor katonák között tsata.

19. Evans Oberster indítványa, a' Parlament reform irovány javítására, az angoly alsóháztól 134 szavazattal 37 ellen félrevettetik. A' Szitziliai Király, és Királyné Ö Felsegek Palermóba érkeznek.

20. Dom Miguel, St ag angoly fre-gatt ormán, a' Genuai kikötőhelybe érkezik, hol az ellene Máj. 26-kán aláírt irováynak ellene mond. Vitatások az angoly Felsőházban Don Carlos felett. Az Auszt. Tsász. Helvetziában lévő követnek Jegyzéke, a' Szomszéd Statusok bátorságosítások miatt. Bajor Jegyzék hasonló tzelből. Az Erdélyi Országgyűlésnek kinyitása, Ferdinánd Fő Hertzeg, mint Királyi Biztos Ö Magassága által. Királyi előadások.

21. A' Spanyol Királyné külső dolgokra ügyelő Miniszterének kerülőírása a' külföldi Udvaroknál lévő diplomatikai Agensekhez, mellyben a' Madridi Kormánynak kedvező helyezete rajzoltatik le.

22. A' Követek választásai Frantzia Országban, nagy szótöbbséggel a' Kormány részére ütnek ki. Nyughatatlan jelenések Marséilléban a' választások miatt.

23. A' zsidók felszabadittatásokat tzelző bill, az angoly Felsőháztól 130 szavazattal, 38 ellen félrevettetik.

24. A' Zürichi Canton nagy Te-

nátságának Ülése, melyben elhatároztatik, hogy a' külső Hatalmasságok utolsó Jegyzékekben kijelentett kívánságoknak elég tételödiék.

25. Napier Admiral Portugalliából Portsmouthba érkezik. A' Burkus Koronaörökös, és fels. Nője Sz. Pétervárába utaztak. Ő Szentségének úgy nevezett Pápai levele (Epistola encyclica) a' Patriarchákhoz, Ersekekhez, és Püspökökhöz, L a m e n n a i s Urnak legújabbily tizimű munkája: Paroles d'un Croyant ellen.

26. Don Carlos, Portsmouthból, London szomszédságába Bromptonba utazik. Mehmed Ali, Ibrahim fíjának segítségére indul Alexandriából, Syria felé.

28. A' Szardiniai Király Ő Felsőségének levele, a' Hozzá küldött Helvétziai Követek beszédjekre. A' Spanyol Királyné a' Cholerától való féltébből elhagyja Madridot, 's a' két Printznel I l d e f e n s o szomszédságába, Rio Frioba utazik.

29. Verekedések Göttinga mellett B o v e n d e n b a n a' deákok, és parasztok között. Az Ejszak Amerikai egyesült Statusok Ülések bévégződik.

B É T S.

Ő Ts. K. Felsőge méltóztatott Aug. 29. kén költ kabinéti kegyelmes kézírata által Gróf Hardeg g Ignätz Urat, Lovasság Generálissát, és a' Ts. K. Udvari Haditanás első Vice Praesidensét ezen Udvari Haditanás Praesidensévé kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

P o ' s o n September 4. dikén. A' Tites Karok és RR. Kerületi Üléseikben e' f. h. 2. dikától óta az Urbéri munkálatra érkezett legfelsőbb királyi Elhatározat felett tanátskoznak. Az első Tzikély melly „az Alattvalók kiköltözkö-

désök neméről és szeréről, úgymint azoknak következeéseikről“ szóll, az 1. Stól a' 7. dikig a' tegnapi Ülésben elvégeztetett, az 5. első §-sok tartalmok a' kerületi Jegyzőség által újra szerkezettett, 's a' Szerkezet, a' Fő Táblához küldendő Izenet Javallatjával együtt a' mai kerületi Ülésben felolvastatott, 's helyben hagyatott, ez után pedig a' 8. 10. 11. 12. és 15. dik §-sok vétettek fel.

Pesten Aug. 26. dikán végső elgyengülésben örök életre szenderült Méltóságos Ebeczki Tihanyi Tamás Ur, Udv. Tanácsos, a' Hétszemélyű fő ítéltő törvényszék közbírája és Ns Tolna Vmegyei Főispány munkás és minden tekintelben példás életének 84. dik esztendejében. Az elhunyt hideg tetemei Hont Vármegyében Kis Csalmián az ön maga által felépített nemzetségi sírböltba takarítottak el; ugyan e' jószágán fog érte halotti tisztelkedés ágostai vallásbeli szertartás szerént Nov. 8. dikán tartatni.

E R D É L Y.

Kolozsvárt Aug. 27. kén tartott országos ülésben országgyűlési Főhertzeg Ferdinánd Ő Kir. Fensége a' KK. és RR. hez intézett levele mellett közölte Ő Ts. Kir. Felsőségének Ő Királyi Fenségehez intézett kegyelmes királyi leiratát deák nyelven, melly magyar nyelven, itt következik:

ELSŐ FERENTZ, Isten kegyelméből Austria Tsászára, Magyar, Tseh, Lombárd és Velentze, Gallitzia és Lodomer Országok Apostoli Királya, Erdély Nagy Fejedelme, és Székelyek Grófia.

Fenséges Austriai Fő Hertzeg,
Szeretett vérünk!

Minékutánna a' végre, hogy Mi Erdélyi nagy Fejedelemségünk — és

annak visszacsatolt részeibeli hiv Karok és Rendek törvényeinek és jussainak a' magok épségeiben leendő meg tartására intézett alyai szorgalmunknak eléget tehessünk; a' Karok és Rendek jelen országos gyűlése kihirdetett, sem az ok hódoló tiszteletektől, sem azon pontos készségnek kinyilatkoztatásától, mellyel ezen — a' haza dolgai felől — a' törvény által kiszabott úton és módon intézendő tanátskozásokra szolgáló alkalmatosságot használni kívántak, semmit meláttban nem vártunk, mint azt, hogy magokat a' törvényekhez, ősi szokásokhoz, és ez iránti önn ígéretekhez alkalmaztatva, ezen mind két részről költsönös ohajtással kívánt országgyűlésnek tzeljára sükeresen fognak munkálódni. Azonban azok, miket Kedveltséged feljelentéséből értettünk, hogy t. i. magaa' Karoknak és Rendeknek — az ok idei Julius 10 dikróli alázatos feljelentések nyomán a' közelebb múlt hónap 18 kán költ kegyelmes királyi leírásunk által megerősített — elnöke még mind eddig is székét el nem foglalta, és hogy a' Karok és Rendek a' magok gyűlésekben, úgy a' mint ez még most alkotva vagyon, az említett elnök és tölömesterek számára készitendő új esküforma kidolgozásával töltik idejüket, a' Mi váratkozásunknak olly annyira meg nem felelnek, hogy akár melly részről is tekintünk, e'beli késedelmeiket, nem lehet hogy az Bennünk legnagyobb kedvellenséget ne gerjesszen. Neveli szívünknek ezen méltó elégedetlen érzetét az, hogy jóllehet az alapos törvények és az 1791-beli 11-dik cikkely tiszta rendelete szerint a' Mi királyi Kormányshékünk az országgyűlésnek kiegészítő részit teszi, sőt önn magok az említett Karok és Rendek a' magok minápi alázatos felírásokban az országgyűlés ezen valódi kiegészítő ré-

szének hijjával lenni kinyilatkoztatnak, mind e' mellett is a' Karok és Rendek ezen haladékoskodásokkal már nem csak törvényes kötelességeket, hanem tulajdon kívánságokat is elmellőzni láttanak. Ugyan is az, a' mi ezen vonogatásnak okául adódik elő, t. i. a' kidolgozandó új esküforma szükségé, olly állásban vagyon, hogy minelutánna az említett hivatalok számára már ezéltt jó móddal kidolgozott esküformák megvannak, ezeknek módosítása pedig nem máskep, hanem csak kiegészített országgyűlés alkalmával, az 1742 dik esztendőben követett mód szerént, és a' Mi megerősítésünk hozzá járultával, melly mind a' constitutio természetéből folyólag, mind pedig magoknak az erdélyi nagy fejedelemség, és visszacsatolt részei Karjainak és Rendeknek az említett esztendő September 25 dikén boldog emlékezetű Nagy Anyánk eleibe terjesztett alázatos felírása szavai szerént is annak törvényességére meg kívántatik, következőleg költsönös törvényes diaetai érkezödes útján történhetik meg, — azon mentseg a' dolgok folytatásában követendő törvényes móddal teljességgel meg nem egyeztethetik. Midön tehát a' dolgok ezen, a' helyes úttól eltávozott mostani helyzetbe jutottak, Kedveltségednek ezenel kegyelmesen ajánljuk, és parantsoljuk, hogy ezen eltökéltt határozatunkról az említett Karokat és Rendeket, e' jelen királyi kegyelmes leírásunk közlése mellett, tüstént olly hozzáadással értesitse, hogy Mi ettől — mivel fundamentalis és fennálló tiszta törvényeken alapul, semmi esetben el nem fogunk állani, és mivel meg nem engedhetjük azt, hogy az önkénynek nagyobb út nyitassék, mint a' törvényeknek, és a' dolgok folytatásában meg kívántatott törvényes rendnek, ezeknek sérthetetlen fenntartására legfel-

sőbb királyi hatalmunkban álló eszközökkel élni fogunk. Ezen kedvettlén szükségnek kikerülésére tehát a' Karokat és Rendeket — ne hogy valamit a' mit hozzájok vonszó atyai szívünk megkíván, elmulasztani láttassunk, továbbá is különösen arra kívántuk intetni, hogy az országgyűlési elnököt, és ítélfőmestereket a' fennálló eddigi esküformák szerént beeskertvén, az országgyűlési tárgyak iránt való értekezések folytatásában az 1791-diki 11 törvény tikkely által kiszabott úton menjenek elő, és a' mi kegyelmes királyi előterjesztéseink első pontja alatt említett sarkalatos és diplomaticai hivatalokra az 1791 diki 10. törvény tikkely értelmében véghez viendő választásokhoz, és candidatiokhoz a' törvényesen választott és általunk kegyelmesen megerősített elnök törvényes előlülése alatt késedelem nélkül, és annyival bizonyosabban fogjanak hozzá, mivel minkeelőtte az országgyűlés kiegészítve, és azon nélkülhatatlanul szükséges eszközök (essentialia organa), mellyek annak tartása módjára, költsönös szerződéseknek törvényesen leendő elintézésére,

és akár minémü országgyűlési tárgyaknak a' törvények által kiszabott helyes úton való eligazítására előlegesen megkívántatnak, illő módon helyre állítva nem lesznek, a' Karokkal és Rendekkel — valamint királyi tekintetünk és a' törvények szentsége sértődése nélkül nem értekezödhetünk, ugy sem Mi magunk értekezödni nem akarunk, sem pedig azt, hogy Kedveltséged, mint személyünk meghatalmozott képviselője akármi iránt is értekezésekbe ereszkedjék, nem akarjuk. Egyébiránt Kedveltségednek Tsászári Királyi és Fejedelmi kegyelmünkkel hajlandók maradjunk. Költ Schönbrunnban alsó Austriában, Augustus hónap 21-dik napján, a' Megváltónak 1854-dik, országulásunknak pedig 43-dik esztendejében.

Ferentz mpr.

B. Miske Jó'sef mpr.

Ó ts. kir. ap. Felsege tulajdon parancsolatjára.

B. Apor Lázár mpr.

Melly kegyelmes kir. leírás felolvastatván közíratra kéretett, 's ezzel az ülés eloszlott. E. H.

J E L E N T É S.

Szász Coburg Gothai fejedelmi Hertzegnek, Gömör Vármegyében lévő egyesült Vöröskeői és Pohorellai Király-szabados Országos Vas Gyári Igazgatósága ezennel köz hírré bocsajtja egy már valósággal munkálodó, Vas pléhet készítő hengeres Gyárnak legközelebben bé fejezett felállítását, mellyben a' kereskedésben elő forduló fekete Vas pléhek minden nemei a' legjobb minéműségben készíttetnek. Az érintett Igazgatóság tehát e' szerént már képes minden tisztelt vevőknek olyan hazai készítménnyel, melly se szépségre, se jóságra, se oltóságra nézve; efféle külföldi készítményeknél nem alább való, szolgálni, és minden Besztercze-Bányán vagy Rosnyón által Pohorellára e' részben bé küldendő rendeléseknek; leggyorsabban; legpontosabban; és legjutalmasabban meg felelni. — Pohorellán Kis-Aszszony Havának 26-kán 1854.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)